

KRYSS & TVERS

PEABs nye pensjonist Lage Sogaard (71) har vært ansatt i Fagbygg/PEAB i nesten 45 år. Han gikk av med pensjon i 92.

– Jeg var så heldig å få igjen jobben jeg liker så godt høsten 94 på grunn av økt arbeidsmengde og sammenslutning i PEAB. Jeg kjente de gamle rutinene. Men da nye rutiner kom, sa jeg til meg selv at nå er det over og ut. Nå er det på tide at nye generasjoner setter seg inn i nye idéer.

«Alle kjenner Lage.» «Han kjenner alle.» «Han er en utrolig hyggelig mann.» «Han har mye å fortelle.» «Vi savner ham allerede»... var noen av kommentarene på hovedkontoret i PEAB da PEAB Aktuelt provde å forhøre seg litt om Lage Sogaard, som nettopp hadde gått av med pensjon etter bortimot 45 år i firmaet. – Jeg var nesten redd ham da jeg begynte i Fagbygg som ung, sa Kari Milton, men etter en stund fant jeg ut at han var verdens snilleste mann!

Hvem er egentlig denne mannen, Lage Sogaard, som ofte blir nevnt eller sitert i PEAB?

Jeg husker...

– Jeg begynte i Fagbygg for så lenge siden at mange ting var helt annerledes den gang, sier Lage og begynner å tenke tilbake. – Det var i januar 1953 at jeg begynte som timeskriver på Kaldbakken, der vi bygde ni blokker. Vi skulle være moderne så vi hadde et høyttalersystem for å rope beskjeder til gutta. Det beste var da vi glemte å slå den av og begynte å sladre på kontoret...

Gammeldags bedrift

– For lenge siden, da vi var en gammeldags bedrift, blandet vi betongen selv på anlegget. Senere begynte vi å bruke ferdigbetong, slik som i dag. Vi hadde en kjempestor blandemaskin. En mann kasta inn singel, én kasta inn sand og den tredje slo inn sementsekker, mens den fjerde måtte ha på vann.

– Det er bare vi gamle som kjenner til hva Dybergheiser

er, fortsetter Lage Sogaard. – På denne tiden hadde vi en heis som gikk fra tredje etasje og oppover. Den hadde to vaiere som trakk. Med den ene kunne vi heise kalkkassa, mens den andre ble brukt til murstein. Til første og andre etasje brukte vi kjempesvære stiger, 1 m brede med korte trinn, slik at gutta kunne bære opp alt. Men en stund etter begynte vi med planheissystem, som forøvrig ble kopiert fra Sverige. Da ble det vesentlig lettere å jobbe, konkluderer han.

Bedriftsdemokrati

– I 70-årene kom bedriftsdemokratiet inn i bildet, forteller Lage. – Norsk Bygningsindustriarbeiderfor-

bund, som eide nesten 100% av Fagbygg, ville være tidlig ute med bedriftsdemokratiet. Allerede i 1973 hadde vi valg. Helge Rønning og jeg ble valgt inn i det første styret som jeg vet om. Først i 74 begynte de andre å komme etter. Vi prøvde hele tiden å følge med på firmaets økonomi, forteller han videre.

Velferdsbedrift

Lage Sogaard husker tiden da Fagbygg var først ute med å oppfylle kravene til velferdsstaten. – Jeg tror vi var den første entreprenøren med egen bedriftshelsetjeneste som fungerte bra, helt til den ble byttet ut med det systemet vi har nå.

– Forbundet som eide Fagbygg ble forespurt mye

angående brakker, læregutter, lønn under militærtjeneste, utvidet ferie for de eldre m.m. Alt sammen måtte gå gjennom Fagbygg. Vi fikk alle forbedringene og ble en bedrift med alle sosiale goder.

Idrettslaget

Alle ansatte ble automatisk medlemmer av idrettslaget. Lage ble styremedlem der også. De viktigste sportsgrenene i 50- og 60-åra var fotball, ski, skyting og friidrett. Etter hvert ble det bare fotball og ski igjen.

– Vi hadde mange fine utflukter og holdt kontakt med andre entreprenørfirmaer rundt omkring på Østlandet, sier han.

– Det som tiltrakk våre an-

satte mest, var de årlige bedriftsskirennene vi hadde. Alle sammen stilte, og det var premier til alle. Familierennet var også veldig populært. Der stilte alt fra to år og oppover. De minste måtte bæres i løypa, men det gjorde ikke noe.

Fagbyggs fotball-lag gikk inn i første divisjon. Mange tidligere landslagsspillere begynte å jobbe i firmaet, og tross større mager og alder, hadde de fortsatt sansen for fotball i seg.

– I tiden uten biler hadde vi mye mer tid, ler Lage. – Da bilene kom hadde gutta ikke noe tid mer til å drive idrett. Idrettslaget vårt begynte å smuldre bort.

Reiselysten vokser

En annen av Lages store interesser er reiser. Han har bestandig vært organisator for reiser og utflukter. Han samlet interessenter, spesielt pensjonister, som hadde tid til å reise. Han har organisert fire-fem forskjellige reiser til Østerrike, Ungarn, Estland, Latvia, Litauen og Polen. Hans interesse har alltid vært Øst-Europa.

– I år har jeg vært i Tallinn, Riga og St. Petersburg. Etterhvert har jeg blitt kjent med folk. Jeg har blitt godt kjent med en ung dame, student fra Estland. Hun var hjelpsom der borte, så vi inviterte henne hit. Hun har sett både Sorlandet og Vestlandet, Bygde-Norge og Lillestrøm, ler Lage og synes Lillestrøm er finest siden det er der han bor.

– Reiselysten griper bare mer og mer tak i meg, innrømmer han. – Det passer bra, siden jeg har mer tid nå som pensjonist.

Definitivt pensjonert

– Jeg trodde pensjonisttilværelsen skulle bli så kjedelig, sier Lage. – Men det er den langt i fra. Jeg får ikke tid til å ta den vanlige halvliter'n sammen med pensjonistvenner. Jeg flyttet til en leilighet i en ny gård i 94. Ble lei av snømåking og gressklipping. Men nå er det stadig noe å ivareta der jeg bor. Vi har nettopp avsluttet beising. Folk kommer ofte til meg med spørsmål angående gården. De tror at jeg kan alt siden jeg har jobbet i bygningsbransjen. Og mye blander jeg meg jo borti, innrømmer vår hyggelige pensjonist Lage Sogaard. ■